

Майстэрства хабару

— Нам, кантрабандыстам, грэх скардзіцца на лёс, — пераехаўшы мяжу, заявіў свайму калегу загарэлы парусальнік мытнага права з дзесяцігадовым стажам гэтай небяспечнай прафесіі. — Тым, хто нас правярае, стала жыць яшчэ больш невыносна, чым нам. Мне іх часам бывае нават шкада. Нарабілі зараз усялякіх спецслужбаў, якія цікуюць за супрацоўнікамі мытні, як воўк за авечкамі. Яны цяпер як сапёры — могуць памыліцца толькі адзін раз. Жывуць на адну зарплату. Хабар браць баяцца. Жах!

— Як ёсць галава, то сам чорт табе не брат. Заўсёды можна штосьці прыдумаць, — не пагадзіўся непаголены сонны калега. — Галоўнае — трохкі мазгамі варочаць. Памятаеш Толіка Загорскага?

— Былога кантрабандыста, які ўладкаваўся ў міліцыю, што пасецца на дарозе Гродна — Беласток, як цялушка ў лубіне? Памятаю. Нешта чуў, што яго праваахоўныя органы цягалі за хабар.

— Ну дык слухай. Стукнула неяк Толіку ў башку, што займацца нелегальшчынай для яго занадта клопатна. Саскочыў ён з кантрабанды і нейкім чынам уладкаваўся ў міліцыю. І дамогся, каб яго пры мяжы

паставілі. Як кажучь — пусцілі казла ў агарод. Ён жа ўсе сакрэты кантрабандыстаў ведае. Сам такі быў. Ну і пачаў душыць былых калегаў. Пераправярае машыны, здзекуецца. Зусім азвярэў, жывёла. Хабар браў не саромеючыся. Не вытрымалі хлопцы такой абразы. Данеслі на гэтую паскуду спецслужбам. Маўляў, убіўся як карова ў бульбу і толькі кішэні сабе набівае. Ніякага сораму.

Ну а кадэбэшнікам толькі гэта і трэба. Паслухалі яны, што могуць узяць хабарніка без напругі, як кажучь „голымі рукамі”, ды і задумалі спецаперацыю па выяўленні несумленнага міліцыянта. Узялі машыну на расійскіх нумарах, бо ведалі, што Загорскі найбольш прыкалупваўся да расійцаў, наклалі, не хаваючы, тавару і давай парушаць на дарозе ўсё, што можна парушыць.

Спыніў іх Загорскі, праверыў дакументы ды кажа:

— Рыхтуйце, маскалі, грошы. Вы столькі зараз напарушталі, што штрафы будуць большыя, чам машына з усім вашым таварам каштуе.

— Можа як дамовімся, — пачаў прыдурвацца кіраўнік спецаперацыі. — Мы не скупыя. І бабла ў нас хопіць, каб купіць усю гродзенскую міліцыю.

— Я заўсёды гатовы пайсці людзям насустрач, — не саромеючыся пагаджаецца міліцыянт. — Толькі хабару я не бяру. Хадземце лепш у буфет. Нальеце мне шклянку добрага каньяку, бо галава баліць, на гэтым і разыдземся.

У буфете Толік паказаў пальцам на самы дарагі каньяк, які сабе нават Ракфелер піць не дазваляе. Нібыта-парушальнікі плацілі, а буфетчыца толькі паспявала наліваць. Як Загорскі выжлукціў другую бутэльку, кадэбэшнікі дастаюць пасведчанні і тыкаюць імі Толіку ў нос:

— Ну што, казёл, папаўся. Цяпер за хабарніцтва давядзецца пыхцець.

— Пра які хабар размова? — здзіўлена пытаецца Толік.

— Каньяк піў?

— Не.

— Як не. Буфетчыца бачыла.

— Нічога я не бачыла, — закрычала буфетчыца, паказаўшы свае гнілыя зубы, ад чаго і супрацоўнікі спецслужбаў, і нават Загорскі з агідай адварнуліся.

— Ага! — узрадаваўся кіраўнік спецаперацыі. — Ды мы ў дадатак да хабарніцтва раскрылі яшчэ і змову. Дзіраўце хлопцы пагоны для новых зорчак! А Загорскага на экспертызу. Там скажуць, піў ён ці не.

Пасля таго, як доктар, праверыўшы кроў, мачу і сліну міляцыянта, паставіў дыягназ, што Толік ужо як мінімум тыдзень не ўжываў спіртнога, афіцэр КДБ узрадаваўся яшчэ больш.

— Ды тут усе падкупленыя. Мы раскрылі цэлую мафію. Дзіраўце хлопцы яшчэ і мундзіры для ордэна. А Загорскага ў паліклініку КДБ. Там зробіць праўдзівы аналіз.

Але калі і там доктар пацвердзіў, што міліцыянт цвярозы як шкло ў яго акулёрах, кадэбэшнік зароў, што звар’яцелы бізон:

— Мы ж самі бачылі як гэты гад выдзьмуў дзве бутэлькі.

— Вашых сведчанняў замала, каб склеіць справу, — сумна адказаў доктар. — Прыйдзецца Загорскага адпусціць.

Хвілін праз пяцьдзсят Загорскі зноў завітаў у буфет.

— Толічак! — узрадавалася буфетчыца. — Адпусцілі цябе тыя злыдні. А я так пераймалася, так маркоцілася...

— Не было чаго, — хмура адказаў Загорскі. Я вынайшаў такую сістэму як браць хабар, што Эйнштэйн са сваёй тэорыяй адноснасці прызнаў бы інтэлектуальную паразу. Лепш давай грошы. Колькі там мы сёння накасілі.

— Як заўсёды, Толічак. І як заўсёды дваццаць адсоткаў мае.

Загорскі палічыў грошы, сунуў іх у кішэнь і папрасіў наліць каньяку. Але як толькі ўзяў у рот, скрывіўся і выплюнуў вадкасць на падлогу.

— Ты што мне наліла, дурная баба! — зароў ён. — Я казаў каньяку, а не гэтай зафарбаванай пад каньяк вады, якую я мушу піць літрамі штодзённа, каб так браць хабар, што ніхто не зможа гэтага даказаць. Не бачыш, што я ў такім стане, што мне трэба выпіць чагосьці сапраўднага.